

Beantwoording vragen mevr. Steur. Partij voor Zeeland

Vragen:

- 1. Is er een lijst of valt nog te achterhalen wat de oorspronkelijke aanleiding was bij aanwijzing van de diverse natura 2000 gebieden in onze provincie? Habitatype, voorkomen bepaalde diersoorten en/ of planten?**

In de Aanwijzingsbesluiten per Natura 2000-gebied staat in bijlage B een uitgebreide analyse waarom dit bepaalde gebied aangewezen is voor bepaalde soorten en habitattypen (<https://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/gebiedendatabase.aspx?subj=n2k&groep=10>) Voor de aanwijzing van Natura 2000-gebieden is een landelijke methodiek gebruik. Deze is als bijlage bijgevoegd.

- 2. Komen deze oorspronkelijke aanleidingen nog overeen met de doelstellingen zoals zij er heden ten dage liggen?**

Voor het grootste deel zijn de doelstellingen in overeenstemming met de oorspronkelijke aanleiding met uitzondering van een aantal vogelsoorten in de Delta waarbij het aantal van de voorkomende exemplaren te hoog is ingeschat (deze aantallen zijn gebaseerd uit de tijd van de aanwijzing van de gebieden als Vogelrichtlijn gebieden in 1979) en daarbij is geen rekening gehouden met de systeemingrepen uit het verleden zoals de afsluiting van de Oosterschelde, Grevelingen, Markiezaat, Zoommeer en Krammer-Volkerak. Deels is dit ondervangen door gebruik te maken van regio-doelen voor deze soorten.

- 3. Kunt u aangeven waarom sommige gebieden niet stikstofgevoelig zijn en andere wel?**

Dit is combinatie van de gevoeligheid van habitattypen en leefgebieden van soorten voor stikstof en de stikstofdepositie die op bepaalde gebieden terecht komt. Voor elke habitatype en leefgebied van soorten is bepaald in welke mate deze typen en soorten bestand zijn tegen stikstof. Deze maat wordt de Kritische Depositie Waarde (KDW) genoemd. Als deze waarde wordt overschreden door de achtergronddepositie spreken we van een stikstofgevoelig gebied. Het kan dus ook zijn dat een gebied wel stikstofgevoelige natuur heeft maar de achtergrond depositie overschrijdt de kritische depositie waarde niet. Bij deze gebieden is het van belang om juist te zorgen dat er geen overbelaste situatie gaat ontstaan.

- 4. Worden bij de natuurbeschermingsmaatregelen ook economische belangen meegewogen zoals dat in de richtlijn vanuit Brussel is aangegeven. Zo nee, kunt u aangeven waarom niet?**

We denken dat in deze vraag wordt bedoeld op artikel 1.10, derde lid van de Wet natuurbescherming:

Elk bestuursorgaan houdt bij het treffen van maatregelen op grond van deze wet rekening met de vereisten op economisch, sociaal en cultureel gebied, en met de regionale en lokale bijzonderheden,

onverminderd de [artikelen 2.1, eerste lid, 2.8](#), met uitzondering van het negende lid, [3.3, vierde lid](#), en [3.8, vijfde lid](#).

Deze bepaling regelt met welke andere belangen in elk geval ook rekening moet worden gehouden bij het nemen van de maatregelen ter bescherming van Natura 2000-gebieden en het verlenen van ontheffingen of vrijstellingen in het kader van het soortenbeschermingsregime. Met de maatregelen wordt bedoeld op instandhoudingsmaatregelen, uit te werken in beheerplannen, de aanschrijvingsbevoegdheden, beperkingen van de toegang tot Natura 2000-gebieden, feitelijke preventieve of herstelmaatregelen die gedoogd moeten worden en voorschriften en beperkingen bij vergunningen voor projecten en andere handelingen. Aan de andere belangen kan in de motivering aandacht worden besteed.

Naar aanleiding van een reactie van Vogelbescherming Nederland is uitdrukkelijk bepaald dat met deze bepaling geen afbreuk wordt gedaan aan de specifieke eisen die de Europese richtlijnen stellen aan het toestaan van projecten met mogelijke significant negatieve gevolgen en ten aanzien van het afwijken van de verbodsbepalingen ten aanzien van soorten.

Deze bepaling werkt als volgt: als uit de toetsing (passende beoordeling) op de mogelijk effecten op natuurwaarden die het project of andere handeling kan hebben, blijkt dat er geen sprake is van een negatief effect maar je wil dit beleidsmatig niet dan kun je op basis van dit artikel toch de vergunning weigeren.

Het gaat hier dus name om een belangenafweging die bij vergunningverlening ziet op de vorm van voorschriften en beperkingen. De wijze waarop met die belangen rekening is gehouden, zal in de motivering van het besluit (de vergunning) moeten worden beschreven.

Dus: los van de conclusies uit de passende beoordeling, ingevolge artikel 1.10, lid 3 van de Wnb, dienen GS te beoordelen of de aangevraagde vergunning bij afweging van de betrokken belangen kan worden verleend. Daarbij dient het college (GS) na te gaan of het project of de andere handeling waarvoor de vergunning is aangevraagd zodanige nadelige effecten heeft op de soorten waarvoor het gebied is aangewezen dan wel op de natuurlijke kenmerken van het gebied, dat de vergunning bij afweging van de betrokken belangen behoort te worden geweigerd.

Dit artikel is dus niet bedoeld om allerlei zaken die een negatief effect hebben wél doorgang te laten vinden om bijvoorbeeld economische redenen. Dit komt omdat het uitgangspunt van de wet is: natuurbescherming.

5. Kunt u aangeven op welke manier de toestand van deze gebieden gemonitord wordt en voldoet deze manier van monitoring aan de eisen zoals deze gesteld zijn door Brussel?

We hebben op landelijk niveau afspraken over de monitoring waaronder de monitoring die nodig is voor Natura 2000 ten behoeve van de rapportage aan Brussel. Daar wordt onder andere door de provincies invulling aan gegeven.

Wat betreft de monitoring in de Natura 2000-gebieden bestaat deze uit het opstellen van karteringen, het inventariseren van soorten en het volgen van de herstelmaatregelen.

Vegetatiekarteringen betreffen het in beeld brengen van planten samenstelling met hun ruimtelijk spreiding die onder andere gebruik worden als basis voor de op te stellen habitattypenkaarten (elke 6/12 jaar). Verder wordt er soorten inventarisaties uitgevoerd van flora (planten), vlinders, sprinkhanen, libellen en broedvogels (min. elke 6 jaar). Deze monitoring zit grotendeels in de basis monitoring die door terreinbeheerders uitgevoerd wordt. Daarnaast is er extra onderzoek/monitoring naar soorten zoals de noordse woelmuis, nauwe korfslak en paddenstoelen in de zeereep vanuit hun extra aandacht als doelsoort en kwaliteitsindicator in het kader van de habitatrichtlijn. Daarnaast volgen we ook de effecten van herstelmaatregelen die uitgevoerd zijn bijvoorbeeld met vegetatieopnamen.

Nederlandse methodiek voor de selectie en begrenzing van gebieden

Selectie Vogelrichtlijngebieden

De selectie van de Vogelrichtlijngebieden is gebaseerd op aantallen:

Een gebied herbergt minstens 1% van een biogeografische populatie van een watervogelsoort. Dit criterium is ook toegepast voor 15 watervogelsoorten die in bijlage I zijn opgenomen. Of:

Een gebied behoort tot één van de vijf belangrijkste pleisterplaatsen of broedgebieden voor een soort opgenomen in bijlage I van de Vogelrichtlijn, tenzij in het gebied minder dan 1% van de Nederlandse broedpopulatie voorkomt en minder dan 0,1% van de biogeografische populatie. Aanvullend geldt een absolute ondergrens van twee broedparen of vijf exemplaren.

Daarnaast zijn terrestrische gebieden alleen geselecteerd wanneer aldaar tenminste 100 hectare aaneengesloten gebied een natuurstatus heeft. Hierdoor wordt met name de aanwijzing van omvangrijke in agrarisch gebruik zijnde voedselgebieden beperkt tot combinaties met slaapplekken (c.q. open water) terwijl voedselgebieden met een meer natuurlijke vegetatie c.q. voedselaanbod wel grotendeels in de aangewezen gebieden liggen.

Selectie Habitatrichtlijngebieden

De selectie van de Habitatrichtlijngebieden is gebaseerd op voldoende dekkingpercentage oppervlakte habitatype of leefgebied. Uitgangspunt daarbij is dat de vijf (of voor prioritairere soorten of habitattypen tien, of voor subtypen van habitattypen drie) belangrijkste gebieden in de selectie zijn opgenomen. Voor habitattypen is tevens gelet op of de ecologische variatie in voldoende mate is afgedekt. Verder is bij de selectie bezien of voldoende geografische spreiding over Nederland en voldoende aansluiting met vergelijkbare gebieden in Duitsland en België is verkregen.

Begrenzing Vogelrichtlijngebieden

Bij de begrenzing van Vogelrichtlijngebieden is gewerkt met een bepaalde definitie van 'gebied'.

Een Vogelrichtlijngebied is een bestaand of potentieel beschermd gebied met of zonder bufferzones, dat zich duidelijk onderscheidt van zijn omgeving en dat alleen of in combinatie met andere gebieden bijdraagt aan de instandhouding van bepaalde vogelsoorten. De ligging en landschappelijke aard van een gebied zijn gebaseerd op verspreiding en biotoopeisen van de soorten. De concrete grenzen zijn bepaald op landschapsschaal afhankelijk van terreingebruik en biotoopeisen van relevante soorten.

Begrenzing Habitatrichtlijngebieden

Bij Habitatrichtlijngebieden vormt het aanwezig zijn van een habitatype en/of leefgebieden van soorten het uitgangspunt voor de begrenzing van deze gebieden. Tevens zijn opgenomen terreindelen nodig voor herstel van waarden, voor duurzame instandhouding van de aanwezige waarden en voor de samenhang van het Natura 2000 netwerk (het zogenoemde "cement"). De gebieden zijn op landschapsschaal begrensd op basis van herkenbare ecologische of beheerbare eenheden, bij voorkeur langs duidelijk in het landschap herkenbare topografische lijnen en zoveel mogelijk aansluitend bij bestaande topografische grenzen.

Begrenzing Natura 2000-gebieden

Bij de aanwijzing van de Natura 2000-gebieden (vanaf 2006) is ernaar gestreefd om begrenzingen van overlappende Vogelrichtlijngebieden en Habitatrichtlijngebieden zoveel mogelijk gelijk te trekken, in zoverre dat mogelijk was binnen de bovenstaande criteria.